

Udskriftsdato: 26. december 2025

KEN nr 10883 af 01/07/2006 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse C-18-06 om foranstaltning - støtte til samvær - ikke anbragt barn - retlig interesse - parter

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 3500364-05

Ankestyrelsens principafgørelse C-18-06 om foranstaltning - støtte til samvær - ikke anbragt barn - retlig interesse - parter

Resume:

Ankestyrelsen fandt, at der var mulighed for en foranstaltning i form af at tilbyde støtte til et barns samvær med en forælder, der ikke havde del i forældremyndigheden.

Ankestyrelsen hjemviste derfor sagen til kommunen, der efter en undersøgelse af barnets forhold skulle træffe en ny afgørelse.

Love:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 1187 af 7. december 2005 - § 40

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008 - § 52

Vejledninger:

Socialministeriets vejledning nr. 10 af 3. februar 2006 om særlig støtte til børn og unge - pkt. 24

Sagsfremstilling:

Sagen vedrørte tre børn under 18 år, som boede hos deres mor, som havde forældremyndigheden.

Statsamtet havde iværksat overvåget samvær mellem faderen og børnene. Ved et møde i statsamtet om faderens fremtidige samvær med børnene accepterede forældrene, at der om muligt blev etableret samvær i faderens hjem, sådan at en kommunal støtteperson sørgede for, at børnene blev hentet og afleveret.

Moderens opholdskommune traf afgørelse over for faderen om, at kommunen ikke kunne imødekomme ansøgningen om støtteperson i forbindelse med samvær, da der efter kommunens vurdering ikke var lov-hjemmel til at iværksætte overvåget samvær for ikke anbragte børn. Kommunen fandt, at servicelovens § 40 ikke kunne anvendes, da bestemmelsen alene var rettet imod forældremyndighedsindehaveren, og faderen havde ikke del i forældremyndigheden over børnene.

Det sociale nævn fandt ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse om, at der ikke var hjemmel i servicelovens § 40, stk. 2, nr. 2, til at yde hjælp til en støtteperson i forbindelse med samvær.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at støtteforanstaltningerne i servicelovens § 40, stk. 2, (efter 1. januar 2006 § 40, stk. 3, nr. 2) var beregnet til andre formål end samvær. Serviceloven gav således ikke mulighed for, at kommunen overtog en egentlig overvågning af et samvær, medmindre barnet var anbragt uden for hjemmet, ligesom der ikke var hjemmel til at fastsætte støttet samvær.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, om der efter servicelovens § 40 var mulighed for at yde støtte til et barns samvær med en forælder.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at der var mulighed for at tilbyde støtte til et barns samvær med en forælder efter servicelovens § 40.

Ankestyrelsen hjemviste derfor sagen til kommunen, som efter en undersøgelse af børnenes forhold efter servicelovens § 38 skulle træffe ny afgørelse om, hvorvidt der var grundlag for at tilbyde støtteforanstaltninger efter lovens § 40 i forbindelse med faderens samvær med børnene.

Ankestyrelsen lagde vægt på ordlyden af § 40 og forarbejderne til bestemmelsen.

Ankestyrelsen henviste til, at kommunen efter servicelovens § 40, stk. 1, træffer afgørelse om foranstaltninger efter stk. 3, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte. Afgørelsen træffes som hovedregel med samtykke fra indehaveren af forældremyndigheden.

I servicelovens § 40, stk. 3, er nævnt en række forskellige typer af tilbud, blandt andre støtte i hjemmet, familiebehandling, behandling af barnets eller den unges problemer og udpegning af en personlig rådgiver eller en fast kontaktperson.

Servicelovens § 40 er en videreførelse af den tidligere bistandslovs § 33, som blev ændret fra 1. januar 1993. Ændringen hvilede på forslag i betænkning nr. 1212 af 22. oktober 1990 om de retlige rammer for indsatsen over for børn og unge.

Det er i betænkningen anført om det materielle kriterium for iværksættelse af frivillige foranstaltninger blandt andet, at det for udvalget har været afgørende, at ikke ethvert behov skal kunne udløse støtte efter bestemmelsen. Dette udtrykkes ved, at det skal være af væsentlig betydning og ved, at det skal være af hensyn til et særligt behov for støtte. Det har dog samtidig været hensigten at formulere kriteriet så bredt, at det ikke afskærer kommunen fra at yde hjælp, når dette må anses for formålstjenligt ud fra en vurdering af familiens situation sammenholdt med de hjælpemuligheder, som lovudkastet angiver.

Om forslaget til de enkelte foranstaltninger er det anført blandt andet, at der er tale om foranstaltninger, der dels gennem støtte til forældrene skulle kunne afhjælpe problemer i familien og understøtte eksisterende problemer, dels gennem støtte til barnet skal søge at forbedre barnets situation og afhjælpe individuelle problemer hos barnet.

Ankestyrelsen fandt herefter, at der ikke var grundlag for generelt at nægte støtte efter servicelovens § 40 til et barns samvær med en samværsforælder. Kommunen kunne således inden for viften af foranstaltninger i stk. 3 tilbyde den hjælp, som barnets individuelle behov af en vis alvor tilsagde.

Ankestyrelsen henviste desuden til pkt. 24 i Socialministeriets vejledning af 3. februar 2006, hvor det blandt andet er anført, at der ikke noget til hinder for, at kommunen træffer afgørelse om at tilbyde foranstaltninger efter servicelovens § 40, hvis den situation måtte opstå, at en kommune, på trods af statsamtets afgørelse om, at samværet er til barnets bedste, finder, at barnet på grund af samværet har behov for særlig støtte.

Ankestyrelsen lagde i øvrigt til grund, at faderen havde ret til at klage over en afgørelse om støtte efter servicelovens § 40 i forbindelse med samvær, uanset at han ikke havde del i forældremyndigheden over børnene, da han havde en væsentlig retlig interesse i at få prøvet afgørelsen. Ankestyrelsen lagde vægt på, at afgørelsen efter serviceloven kunne have betydning for statsamtets afgørelse om samvær.